

# Els independentistes del Cinturó Roig (que no votaran la llista unitària)

Sergi Picazo

El bloc de pisos on visc és **un avís del futur de la República Catalana**. Zona zero de la Catalunya popular. Som gent força diferent, però en el fons prou similar. Hi viu la família Zheng, catalanoxinesos que regenten el restaurant Gran Muralla, el fill és d'aquells joves xinesos ultramoderns amb el serrell llarg i cap a un costat; hi viu la senyora Rosa, vídua ja de fa una pila d'anys, catalanoparlant i que sempre carrega el carro de la compra amunt i avall; hi viu un grup de dones de Ghana amb quatre o cinc nens negres divertidíssims i ni un sol home; hi viu la perruquera del barri, la Trini, que porta un pentinat i un tint 'rubia-platino' que no voldries per al teu pitjor enemic; i hi vivim nosaltres, una parella de periodista i antropòloga i que somien amb Calle 13 al Spotify a tota pastilla. S'ha de dir que mai he sentit parlar sobre la independència -no he vist mai ni una sola estelada penjada en tot el carrer- però també s'ha de dir que mai he sentit parlar de la lluita pels desnonaments ni sobre l'esquerra internacionalista. Al meu trosset de carrer de l'antic Cinturó Roig de Barcelona va guanyar les eleccions municipals ICV-EUiA i PSC, i un pèl per darrere Ciutadans i ERC. Després, una mica més lluny, vénen els votants de PP i CiU.

Explico tot això perquè molts analistes del fenomen sobiranista diuen allò que [falten uns "300.000 vots" per assolir una majoria clara](#) per la independència i que aquests, majoritàriament, viuen a l'àrea metropolitana de Barcelona. Ara que CDC i ERC han anunciat un principi d'acord per fer una llista unitària independentista a les properes eleccions catalanes m'agradaria analitzar si això serveix per **guanyar o per perdre vot dels indecisos i, en concret, dels indecisos del Cinturó Roig**. Potser, sense la CUP, la llista cívico-política sobiranista no sumi majoria absoluta. Potser aquesta llista farà créixer Catalunya en Comú-Podemos i Ciutadans. A les properes eleccions suposadament plebiscitàries, aquests 300.000 votants de l'àrea metropolitana susceptibles de votar Sí-Sí, tal com van apuntar primer les europees i ara les municipals, poden acabar votant **una hipotètica Catalunya en Comú**. Això no vol dir que no siguin partidaris d'un estat propi, d'una sobirania plena i de decidir les nostres vides quan més a prop millor. Per què ERC, que estava pujant moltíssim al cinturó roig metropolità, es retira de la batalla? Per què l'independentisme ha de renunciar d'entrada als vots d'ICV, EUiA i Podem?

L'economista i independentista **Elisenda Paluzie**, que sempre s'ha mostrat contrària a la llista unitària, proposava la setmana passada rellegir l'enquesta de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials de la UAB: "[La clau està en el 12,8% de votants PSC i el 41,6% de votants d'ICV](#) que votarien Sí en un referèndum. Com retenir-los?". Si hi ha unes eleccions plebiscitàries amb o sense llista unitària, on els comptem? Una llista de Mas i Junqueras atraurà **aquest votant esquerranós, castellanoparlant i sobiranista**? Això vol ser una crítica raonada i respectuosa a la llista unitària com a format per atraure indecisos a la independència. En el context social, econòmic i cultural d'una part de l'àrea metropolitana de Barcelona, amb una cosmovisió i un consum de mitjans de comunicació totalment diferents, la llista unitària podria restar més que sumar.

Si voleu la independència amb un 51%, com ja vaig dir a l'article sobre [el barri del Carmel i la independència](#), deixeu de llegir perquè aquest article no us ajudarà en res.

Però si voleu fer una Declaració Unilateral d'Independència, desobeir el poderós Estat espanyol, posar un problema a la Unió Europea i als Estats Units i plantejar un repte polític de conseqüències incalculables, és a dir, fer que Catalunya sigui independent, potser cal començar a plantejar-se que seria millor ser un 60% o un 70% a favor.

Les tres principals organitzacions sobiranistes, **l'ANC, Òmnium Cultural, l'AMI i els partits CDC, ERC i la CUP** saben tot això que dic perfectament. Saben que el peix es ven a l'àrea metropolitana de Barcelona, als barris d'extraradi de Tarragona i a la costa del Maresme entre Mataró i Blanes. "És eficient continuar fent actes sobiranistes a Vic? O cal anar a altres zones? No m'interessa dirigir-me als ja convençuts. M'interessa escoltar els no convençuts; i després, parlar", em deia en [una entrevista l'editor i conegut independentista Eduard Voltas](#) fa ja un any i mig. La majoria de comarques de Catalunya ja tenen avui dia un alt percentatge de suport al sí-sí. El moviment independentista hauria d'evitar que se'n cansin i se'n vagin a casa. Però, com sempre explica **Raül Romeva**, cap de la campanya Ara és l'Hora, d'Òmnium i l'ANC, fa temps que s'ha d'anar a fons i amb cirurgia als barris obrers, castellanoparlants i que no siguin antiindependentistes.

## El que es perd per la independència

La llista unitària podria deixar fora de la independència un 20% d'electorat que votarà, segons prediuen ara mateix les enquestes, una hipotètica Catalunya en Comú. Què té de bo això per construir amb uns fonaments sòlids el procés cap a la sobirania plena? **Quants potencials independentistes votarien Catalunya en Comú?** Com farem el recompte d'aquestes suposades "eleccions plebiscitàries"? La consulta del darrer 9-N va mostrar els límits del sí-sí. Amb 1.861.753 vots no seria suficient: sí per vèncer, però... I per convèncer? Si la independència vol guanyar per golejada, l'independentisme necessitaria fer un pas més enllà. En camp visitant.

El meu carrer, per exemple, seria un bon lloc on fer campanya. Però aquí m'aposto el que vulgueu que ningú ho està fent! A les darreres municipals, al meu carrer, que va entre el Bar Quiniela, on encara serveixen el cafè amb llet amb got de vidre, i un bar que porten uruguaians, on un dia va venir Luis Suárez a dinar, la cosa va anar així:

ICV-EUiA: 129

PSC: 127 vots

C's: 60 vots

ERC: 47 vots

PP: 42 vots

CiU: 28 vots

És cert que al meu carrer l'independentisme avui és minoritari. Però el votant d'aquí, gent gran, classe obrera de sempre i nova immigració d'arreu del planeta, tampoc aposta per un suport rotund a l'espanyolisme de **PP i Ciutadans**. Fins i tot els independentistes d'ERC -que a la ciutat fins el 24M no tenien ni un sol regidor; ara en tenen tres- ja sumen al meu carrer més vots que el PP de Rajoy i Sánchez-Camacho.

Aquest esquema independentista-no independentista-federalista es repeteix a bona part del cinturó roig de Barcelona. Us proposo un inútil, però didàctic, exercici de política ficció. He sumat els vots de CiU, ERC i CUP pel sí -tot i Unió!- i he sumat el vot del PSC, PP i C's pel no a les comarques del Barcelonès -incloent-hi zones clarament catalanistes com Gràcia o Sarrià-, el Baix Llobregat -incloent-hi Martorell, on guanya CiU-, Vallès Occidental -incloent-hi Sant Cugat- i tot el Vallès Oriental. A més, en unes eleccions municipals i en unes eleccions europees no es vota només -ni molt

menys- en l'eix nacional. Per tant, amb tots aquests matisos i excepcions, no es poden extrapolar resultats ni treure grans conclusions. Tanmateix, crec que el gràfic ens serveix per tenir una idea general de com estan les coses.

## El que es perd per l'esquerra

Algú ha sumat els vots per partits a l'àrea metropolitana de Barcelona? Sabem quines tendències electorals hi ha allà on es juga les garrofes l'independentisme? El PSC es manté, però a la baixa, i perden votants a cabassos CiU i el PP. En canvi, pugen moltíssim ERC, ICV i comuns i la CUP i, de retruc, també Ciutadans. Avís a navegants, però: els socialistes de **Miquel Iceta, Antonio Balmón i l'estel·lar Núria Parlon** van aconseguir mantenir-se com a partit més votat, malgrat perdre vots, al Baix Llobregat, al Vallès Occidental i al Vallès Oriental i són tercera força al Barcelonès (empatada amb Barcelona en Comú) i primera al Tarragonès (empatada amb CiU). Històricament, però, municipals i europees són eleccions absolutament diferents a uns comicis catalans. Generalment, els socialistes tenien més repercussió en aquestes eleccions i, en canvi, els convergents acostumaven a tenir menys força. Per tant, tampoc aquí es poden extreure grans conclusions polítiques. Però, insisteixo, és pedagògic veure com estan les coses en els últims comicis celebrats en ple procés sobiranista.

No obstant això, si posem la lupa comarca per comarca als resultats, veiem algunes tendències potents i interessants de cara al 27S. Al **Barcelonès, el fenomen Ada Colau** fa passar ICV del 10% al 20% dels vots i, en canvi, al PSC del 25% al 14%. L'independentisme traspasa vot en massa cap a ERC i cap a la CUP i, en canvi, l'espanyolisme del PP passa a C's. **Al Baix Llobregat, PSC i ICV** es mantenen com el 2011. Però, atenció, ERC duplica vots, és tercera força i gairebé iguala ICV, mentre que CiU baixa set punts. Ciutadans es multiplica (passa d'un sol regidor a 37) i el PP s'enfonsa (passa de 73 regidors a només 30). La CUP és l'última al Baix, però passa de 4 regidors a 16 i arriba al 3% i 10.000 votants, tenint en compte que ni es presentava a moltes les localitats.

**Al Vallès Occidental, s'esguerra el poder històric del PSC**, que perd 10 punts en percentatge. En canvi, ERC puja, és segona força i obté el 14% i alcaldies com la de Sabadell. A més, la CUP també creix i supera en vots a la comarca tant C's com PP. C's multiplica els seus vots i passa aquí també d'un sol regidor a 32, aprofitant la davallada del PP. CiU s'enfonsa i passa del 21% al 15%. **I al Vallès Oriental, ERC duplica** suport, passant de 15.000 a 30.000 vots i quedant segona també en aquesta comarca, per darrere dels socialistes. Els d'ICV-EUiA/Comuns i la CUP pugen en vot i percentatge mentre que CiU -que no perd gaire en aquesta comarca, però perd- i el PP -que es desploma- tenen tendència a la baixa.

Quant perdrà ERC per l'esquerra a les properes eleccions per un pacte que, sigui com sigui, es llegirà com una llista unitària amb Convergència i Artur Mas? Incalculable. Quanta gent de la PAH, dels barris obrers, de les lluites socials... votarà una llista unitària cívica que també rebí el vot de Mas, Trias, Mas-Colell.? Regalaran tot el flanc esquerranós clàssic -dret a decidir, 'indepes' poc convençuts però propers- a una Catalunya en Comú (i de retruc al discurs que decideixi fer el Podem de Pablo Iglesias).

Què opinarà el ciutadà de l'àrea metropolitana d'esquerres i no independentista convençut -però que pot votar sí- d'un pacte entre CDC i ERC que oblidí les retallades, les privatitzacions i la defensa de l'Estat del Benestar? Imaginem que la Trini de la perruqueria, el xinès Zheng o l'antropòloga del primer tercera van votar ERC a les municipals i les europees, però no volen votar mai Convergència? ERC, i també la CUP, començaven a créixer a ciutats de l'antic cinturó roig, obrer i castellanoparlant

com ara **Cornellà, Badalona, Sabadell o Santa Coloma de Gramenet**. Es passaran ara a una llista impulsada per Pablo Iglesias, el de la Sexta? ERC -també la CUP i C's- és el partit que més estava creixent a l'àrea metropolitana elecció rere elecció. Aquest pacte, ara, pot tenir conseqüències impossibles de predir.

Hi ha qui considera que la llista unitària servirà per convocar el més semblant a un referèndum de la història de Catalunya i que no es pot desapropiar l'oportunitat democràtica. El 27S volen intentar guanyar com sigui, per un vot si cal, per fer avançar el conflicte amb l'Estat, i a partir del 28S intentar teixir i ampliar una aliança amb l'esquerra per al procés constituent buscant atreure l'entorn d'una Catalunya en Comú. Però què passaria si els resultats a la primera convocatòria no són els previstos? I si ERC, que tenia una tendència alcista extraordinària i història, acaba acusant en la segona convocatòria el fet d'haver pactat amb CDC i Artur Mas? **Qui tindrà l'hegemonia cultural en una llista unitària CDC-ERC?** Els independents que hi vagin no tindran cap ideologia? Seran "ni de dretes ni d'esquerres"?

## Conclusions confuses

"Hi ha una cosa fonamental: és difícil avançar cap a la independència sense Convergència, però és impossible fer-ho sense les classes populars", [concloïa Pere Camps](#), activista cultural, militant d'ICV i director del BarnaSants en una entrevista a CRÍTIC.

El pacte unitari del futur -no una llista electoral, sinó un pacte social- hauria d'anar de CDC a Catalunya en Comú, és a dir, d'Artur Mas i Oriol Junqueras fins a **Joan Herrera, Joan Josep Nuet, David Fernández, Albano Dante i Gemma Ubasart**. Si no s'arriba a aquest punt continuarà el processisme, avançant pas a pas, creixent, desafiant l'Estat cada any una miqueta més... Seria important que tothom sabés que encara que la llista unitària guanyés les eleccions per majoria, Artur Mas no declararia l'endemà la independència. Però l'autoreferencialisme i els circuits tancats de l'independentisme no condueixen enlloc. No tenim pressa. L'independentisme ha de fer un salt endavant o quedarà cronificat en el 50% amunt o avall.

La consecució de l'Estat propi és un dels majors desafiaments que ha tingut l'Estat espanyol en trenta anys. Mai abans hi havia hagut una oportunitat democràtica com aquesta. L'alternativa és fer-li el joc a l'Estat espanyol, jugar en el seu terreny de joc. 'Jugaron como nunca, perdieron como siempre', diran les cròniques esportives. Si realment es reclama de forma sincera la sobirania política, econòmica i cultural de Catalunya l'esquerra hauria de fer un pas endavant. Per tant, aquí han de fer un pas endavant ERC i CUP per prioritzar el flanc esquerra, i Catalunya en Comú i el "Sí se puede", per prioritzar la sobirania popular. S'ha vist a Grècia. Ni amb un Estat propi s'aconsegueix la sobirania. Imaginin-se sense tenir-lo.

Per arribar a la independència, aquí teniu els 300.000 vots que us falten. Estan al cinturó roig de Barcelona. Però, imagino, que caldrà seure, negociar i proposar un pacte social i nacional històric. Això seria ocupar la centralitat política. Això seria ocupar el centre del tauler. I trencar-lo!

L'única solució per sumar de veritat Podemos i convergents, anticapitalistes i neoliberals, passa perquè Artur Mas -i el que ell representa- entengui que **una de les solucions per assolir seriosament la independència passa per una doble acció**: 1) La desobediència legal a l'ordenament jurídic del règim del 78 -creat també per la Convergència de Miquel Roca i Jordi Pujol-. i 2) La construcció progressiva d'un pacte social i nacional amb ERC, la CUP i el que ell anomena els 'Sí Se Puede'. Un pacte social com el que van firmar a Europa Occidental comunistes -classe obrera- i l'establishment econòmic després de la Segona Guerra Mundial. El Pacte Social ha de ser per a i amb tothom. No només amb l'ANC i Òmnium. Sense Convergència no hi ha independència; doncs,

sense el que ell diu els 'Sí Se Puede' no hi ha majoria potent per la independència.

Oriol Junqueras sap perfectament qui el vota i perquè el voten a **Sant Vicenç dels Horts**, localitat de majoria castellanoparlant governada des de fa quatre anys per ERC i, des del 24-M, amb un pacte amb la versió local de Podemos.

**L'independentisme** hauria de començar a pensar en formular una proposta de país que il·lusioni —socioeconòmicament— i que sobretot no exclogui —identitàriament— a una part dels catalans que avui no són 'indepes'.

Ah, i **els de Catalunya en Comú, Podem i ICV** haurien de començar a pensar en forma una proposta de país que no estigui sempre supeditada a la Constitució espanyola firmada amb la pistola al clatell del franquisme.